

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van decreet tot wijziging van artikel 17 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, wat betreft de subsidiëring van de kosten om asbesthoudende en asbestverdachte materialen in gebouwen die bestemd zijn voor het gesubsidieerd onderwijs en het Gemeenschapsonderwijs te verwijderen en af te voeren

 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het is de doelstelling van de Vlaamse Regering om Vlaanderen tegen 2040 asbestveilig te maken. Dit beleid richt zich op prioritaire sectoren zoals schoolgebouwen, waar kwetsbare groepen kinderen en jongeren veel tijd doorbrengen. Het is van cruciaal belang om deze gebouwen asbestveilig te maken om de gezondheid van de gebruikers te beschermen.

Om de financiële last voor het gesubsidieerd onderwijs te verlichten, wordt voorgesteld om het subsidiepercentage voor de kosten van asbestverwijdering en -afvoer te verhogen tot 100%. Dit betekent dat scholen geen eigen aandeel meer hoeven te betalen voor de verwijdering van asbesthoudende materialen die zijn aangetroffen na een asbestinventarisatie.

Het voorontwerp van decreet voorziet de volledige terugbetaling van werken voor asbestverwijdering en -afvoer, op basis van een door OVAM verstrekt asbestinventarisatetest, dat bij de subsidieaanvraag wordt gevoegd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming
Beleidsveld: Ondersteuning van het onderwijsveld

Inhoudelijk structurelement: Onderwijsinfrastructuur

Beleidsdoelstelling

Bijkomende inspanning met betrekking tot onderwijsinfrastructuur om aan de reeds besliste en bevestigde 2040-doelstellingen inzake asbestverwijdering te voldoen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Voor het voorliggende voorontwerp van decreet werden de volgende adviezen verkregen:

- het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr.2025/51 van 4 maart 2025;
- het joKER-advies van 27 februari 2025;
- het advies van Inspectie van Financiën nr. KS/2025001185 van 1 april 2025;
- het begrotingsakkoord van 29 april 2025.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

I. Situering

Het is de doelstelling van de Vlaamse Regering om Vlaanderen tegen 2040 asbestveilig te maken. Dit beleid richt zich op prioritaire sectoren zoals schoolgebouwen, waar kwetsbare groepen kinderen en jongeren veel tijd doorbrengen. Het is van cruciaal belang om deze gebouwen asbestveilig te maken om de gezondheid van de gebruikers te beschermen.

Uit de eerste cijfers van OVAM blijkt dat minstens 2000 scholen niet voldoen aan de regels over asbestveiligheid. Men wenst dit traject te versnellen en het aantal asbestveilige scholen fors te verhogen.

Met voorliggend voorontwerp van decreet wordt een bijkomende inspanning geleverd om asbestverwijderingswerken op korte en middellange termijn uit te voeren.

II. Inhoud

Voor enkele prioritaire sectoren met een aanzienlijk asbestpassief in het bouwpatrimonium of met kwetsbare gebouwgebruikers zoals kinderen en jongeren zet het actieplan rond asbestafbouw in op de ondersteuning via een sectorprotocol. Voor schoolgebouwen werd er een sectorprotocol gesloten voor het gesubsidieerd onderwijs en voor het GO!.

De OVAM biedt via het sectorprotocol voor het gesubsidieerd onderwijs ondersteuning aan scholen (hieronder wordt verstaan: de gesubsidieerde onderwijsinstellingen, onderwijsinternaten en centra voor leerlingenbegeleiding van het vrije en het officiële net) voor de opmaak van een asbestinventarisatetest, maatregelen om een asbestveilige toestand te verkrijgen, expertisebegeleiding en bijstand bij asbestincidenten evenals opleidingen.

AGION subsidieert de aankoop, de verbouwing, afbraak- en omgevingswerken, waaronder ook asbestverwijdering van gebouwen bestemd voor het gesubsidieerd onderwijs op vandaag ten belope van 70% voor het gewoon- en buitengewoon basisonderwijs, de onderwijsinternaten waar internen van het basisonderwijs verblijven en ten belope van 60% voor het gewoon en buitengewoon

secundair onderwijs, de onderwijsinternaten, de centra voor volwassenenonderwijs, de centra voor leerlingenbegeleiding, leersteuncentra en het deeltijds kunstonderwijs. De voorwaarden om in aanmerking te komen voor infrastructuursubsidies zijn opgenomen in de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving (Schoolpactwet).

Voor scholen die inschrijven op een oproep van de OVAM, in kader van het voormelde sectorprotocol, voorziet de OVAM een tussenkomst van 50% voor asbestverwijdering. AGION subsidieert op vandaag daarbovenop het subsidiabel deel van de asbestverwijdering tot 70% voor het basisonderwijs respectievelijk 60% voor de andere niveaus, wanneer aan de subsidievoorwaarden is voldaan. Er is dus op vandaag cofinanciering van de OVAM en AGION voor scholen die inschrijven op een oproep van de OVAM. Voor elke 100 euro subsidiabele kosten voor de asbestverwijderingen om tot een asbestveilige toestand te komen, subsidieert de OVAM 50 euro en AGION 30 euro of 35 euro afhankelijk van het onderwijsniveau. Het resterende aandeel van 15 of 20 euro is het eigen aandeel ten laste van het schoolbestuur.

Om de financiële last voor de gesubsidieerde onderwijsinstellingen, onderwijsinternaten en centra te verlichten, wordt voorgesteld om het subsidiepercentage voor de kosten van asbestverwijdering en -afvoer te verhogen tot 100%. Dit betekent dat scholen geen eigen aandeel meer hoeven te betalen voor de verwijdering van asbesthoudende materialen die zijn aangetroffen na een asbestinventarisatie. Om in aanmerking te komen voor de volledige subsidiëring voegen ze bij hun subsidieaanvraag bij AGION het asbestinventarisatetest dat werd afgeleverd door de OVAM na de asbestinventarisatie.

Voor de opmaak van een asbestinventarisatetest, maatregelen om een asbestveilige toestand te verkrijgen, expertisebegeleiding en bijstand bij asbestincidenten evenals opleidingen kunnen scholen bij de OVAM terecht op basis van het Sectorprotocol, daar wijzigt niets aan. Ook de cofinanciering met de OVAM blijft mogelijk.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Wat de artikelsgewijze bespreking betreft van het voorontwerp van decreet, wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het voorontwerp van het decreet, die als bijlage bij deze nota is gevoegd.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De budgettaire impact van deze regeling zal binnen de beschikbare kredieten voor Onderwijs en Vorming opgevangen worden.

Hierbij zal de verhouding tussen het gesubsidieerd onderwijs en het GO! worden gerespecteerd krachtens de ODII-verdeling.

De Inspectie van Financiën gaf haar gunstig advies voor zover de budgettaire impact van de voorgestelde verhoging van het subsidiebedrag wordt opgevangen binnen de beschikbare infrastructuurkredieten onderwijs.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd gegeven op 29 april 2025.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen directe impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen directe weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Dit ontwerp van decreet zal voor advies worden voorgelegd aan:

- de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR);
- de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van artikel 17 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, wat de subsidiëring van de kost voor de verwijdering van asbesthoudende en asbestverdachte materialen betreft in gebouwen bestemd voor het gesubsidieerd onderwijs en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister van Onderwijs:

- over dit voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR);
- te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd tekst;
- te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 60 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Zuhal DEMIR